

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument na schôdzu

A7-0222/2013

12.6.2013

SPRÁVA

o prínose družstiev k prekonaniu krízy
(2012/2321(INI))

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

Spravodajkyňa: Patrizia Toia

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	12

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o prínose družstiev k prekonaniu krízy

(2012/2321(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 54,
- so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii (ZEU), a najmä na jej článok 3 ods. 3,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. februára 2009 o sociálnom hospodárstve¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. februára 2012 o stanovách Európskeho družstva s ohľadom na účasť zamestnancov na riadení²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2013 s odporúčaniami Komisie o informovaní pracovníkov a konzultácií s nimi, predvídaní a riadení reštrukturalizácie³,
- so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1435/2003 z 22. júla 2003 o stanovách Európskeho družstva (SCE)⁴,
- so zreteľom na odporúčanie Komisie 94/1069/ES zo 7. decembra 1994 o prevode malých a stredných podnikov⁵,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o sukcesii v malých a stredných podnikov⁶,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o podpore družstiev v Európe (COM(2004)0018),
- so zreteľom na oznámenie Komisie o iniciatíve pre sociálne podnikanie (COM(2011)0682),
- so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru s názvom Družstvá a reštrukturalizácia⁷,
- so zreteľom na odporúčanie MOP č. 193 o podpore družstiev, ktoré schválili vlády všetkých súčasných 27 členských štátov, na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN z roku 2001 o družstvách v rozvoji ľudstva a na skutočnosť, že OSN vyhlásili rok 2012 za Medzinárodný rok družstiev,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,

¹ Prijaté texty, P6_TA(2009)0062.

² Prijaté texty P7_TA(2012)0071.

³ Prijaté texty P7_TA(2013)0005.

⁴ Ú. v. ES L 207, 18.8.2003, s. 1.

⁵ Ú. v. ES L 385, 31.12.1994, s. 14.

⁶ Ú. v. ES C 93, 28.3.1998, s. 2.

⁷ CCMI/093.

- so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A7-0222/2013),

Úvod

1. poukazuje na to, že družstvá spolu s inými podnikmi sociálneho hospodárstva zohrávajú v európskom hospodárstve rozhodujúcu úlohu, najmä v období krízy, pretože kombinujú ziskovosť so solidaritou, vytvárajú vysoko kvalitné pracovné miesta, posilňujú sociálnu, hospodársku a regionálnu súdržnosť a produkujú sociálny kapitál; ďalej uznáva, že podniky sociálneho hospodárstva by mali čerpať výhody jasnejšieho a súdržnejšieho legislatívneho rámca a zároveň náležite zohľadňovať bohatstvo rôznorodosti inštitúcií sociálneho hospodárstva a ich osobitné vlastnosti;
2. poznamenáva, že družstvá v EÚ nadobúdajú čoraz väčší význam a že je medzi nimi približne 160 000 družstevných podnikov, ktoré vlastní 123 miliónov členov a ktoré zamestnávajú 5,4 milióna ľudí – vrátane približne 50 tisíc družstevných podnikov v priemysle a službách zabezpečujúcich pracovné miesta 1,4 milióna osôb – a že družstevné podniky prispievajú v priemere približne 5 % do HDP členských štátov; poznamenáva, že v uplynulých rokoch došlo v dôsledku reštrukturalizácie podnikov v čase krízy alebo podnikov bez právnych nástupcov k vytvoreniu niekoľkých stoviek družstevných podnikov v sektore priemyslu a služieb, čím sa zachránili a znova rozvinuli miestne hospodárske činnosti a pracovné miesta; poznamenáva, že družstevné zoskupenia v sektore priemyslu a služieb majú rozhodujúci vplyv na regionálny rozvoj v niektorých regiónoch EÚ s najrozvinutejším priemyslom; poznamenáva, že „sociálne družstvá“, ktoré sa zameriavajú na pracovnú integráciu, zamestnávajú v sektore priemyslu a služieb vyše 30 000 zdravotne postihnutých a znevýhodnených osôb; poukazuje na to, že družstvá sa stali modelom pre samostatne zárobkovo činné osoby a liberálne povolania a že tento model sa rozšíril do nových odvetví, akými sú služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti, digitálne služby a služby na podporu podnikov a služby verejného záujmu, ktoré predtým poskytoval verejný sektor (napr. environmentálne služby a riadenie prírodných oblastí, vzdelávanie a kultúra a výroba energie z obnoviteľných zdrojov); poznamenáva, že družstvá preto zohrávajú z hľadiska hospodárstva, spoločnosti, udržateľného rozvoja a zamestnanosti v EÚ veľmi dôležitú úlohu a navyše sú odrazovým mostíkom pre sociálne inovácie, čo je veľmi dôležitá téma stratégie EÚ 2020 i Horizontu 2020, a pomáhajú slúžiť cieľu udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja regionálnych a miestnych spoločenstiev;
3. opakuje, že model družstevných podnikov prispieva ku skutočnému hospodárskemu pluralizmu, je nevyhnutnou súčasťou sociálneho trhového hospodárstva a je plne v súlade s hodnotami Zmluvy o EÚ a cieľmi stratégie Európa 2020;
4. poukazuje na to, že mnohé družstvá prejavili ešte väčšiu odolnosť voči kríze než mnohé konvenčné podniky, a to z hľadiska miery zamestnanosti i zatvárania podnikov; poznamenáva, že napriek kríze sa v nových a inovatívnych odvetviach vytvorili družstvá a že to potvrdzuje značné množstvo dôkazov, najmä pokiaľ ide o družstevné banky a družstvá v sektore priemyslu a služieb (zamestnanecké družstvá, sociálne družstvá a družstvá tvorené malými a strednými podnikmi); poukazuje na to, že rozvoj družstiev ako modelu sa prejavil ako schopný reagovať na nové potreby a povzbudzovať tvorbu pracovných miest lepšie než iné modely, a to vďaka vysokej schopnosti družstiev

prispôbiť sa zmene a udržať svoje podniky v prevádzke, aj keď je ohrozená, a to tým, že naďalej plnia svoje poslanie; ďalej zdôrazňuje strategickú úlohu družstiev vytvorených MSP, ktoré dokážu poskytnúť kolektívne riešenia spoločných problémov a umožniť rozvíjať úspory z rozsahu; okrem toho poukazuje na rastúci význam „komunitných družstiev“, ktoré najmä vo vzdialených a znevýhodnených oblastiach umožňujú priamu účasť občanov v záujme naplnenia rôznych potrieb, ako sú zdravotnícke a sociálne služby, služby v oblasti školstva, obchodné služby, komunikácie atď.;

5. zastáva názor, že družstvá môžu v čase recesie účinne podporovať podnikanie v mikroekonomickom rozsahu, pretože umožňujú vlastníkom malých podnikov, ktorými sú často skupiny občanov, prevziať podnikové záväzky; v tejto súvislosti podporuje rozvoj družstiev v sociálnom sektore a v sektore sociálneho zabezpečenia s cieľom zaistiť väčšie sociálne zapojenie zraniteľných skupín;
6. uvádza, že družstevný model vďaka svojej decentralizovanej povahe prispieva významným spôsobom k plneniu priorít na rok 2020 vytýčených v smernici o energii z obnoviteľných zdrojov (2009/28/ES) a k prechodu z fosílnej/jadrovej energie k energii z obnoviteľných zdrojov; v tejto súvislosti pripomína, že vyše 1000 družstiev v oblasti obnoviteľnej energie vytvorili občania; nazdáva sa, že družstvá v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov umožňujú občanom stať sa členmi družstiev v rámci miestnych projektov energie z obnoviteľných zdrojov, čo zas zvyšuje spoločenské prijatie nových zariadení súvisiacich s touto energiou; nazdáva sa, že účasť občanov na výrobe energie vedie k tomu, že si lepšie uvedomujú potrebu udržateľnej a účinnej spotreby energie, a získavajú väčšiu kontrolu na cenami energie; žiada Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť úlohe, ktorú môžu hrať družstvá pôsobiace v oblasti energie pri zvyšovaní využívania obnoviteľných zdrojov energie a zlepšovaní energetickej účinnosti;
7. vyjadruje názor, že dôvodom tejto vyššej odolnosti je do značnej miery družstevný model riadenia, ktorý sa zakladá na spoločnom vlastníctve, demokratickej hospodárskej účasti a kontrole, organizácii a riadení zo strany zainteresovaných členských subjektov a na ich oddanosti komunite; zdôrazňuje, že dôvodom odolnosti družstiev je príznačný spôsob akumulácie kapitálu, ktorý je menej závislý od vývoja finančných trhov a ktorý je spojený s prevádzaním prebytkov do rezervných fondov, pričom aspoň časť z nich je v rámci možnosti nedeliteľná (najmä v podobe aktív, ktoré vo všeobecnosti posilňujú družstevné hnutie, a po splatení nevyrovnaných dlhov v prípadoch konkurzného konania), a s plnením cieľov podniku, a ktorý zahŕňa vyrovnané sociálne a hospodárske ciele, ako aj cieľ zlepšenia ich prevádzky a činnosti; nazdáva sa, že tento model zabezpečí, aby sa družstvá snažili o dlhodobé, viacgeneračné pôsobenie a aby sa zakotvili v miestnom hospodárstve, čo prispieva k miestnemu udržateľnému rozvoju a zabezpečuje, aby sa nepremiestňovali, dokonca ani vtedy, keď ich činnosť nadobudne medzinárodný rozmer;
8. poznamenáva, že družstevné podniky sú schopné účinne a efektívne uspokojiť existujúce a nové potreby v oblastiach, ako je riadenie kultúrnych zdrojov a tvorivosti a environmentálna udržateľnosť týkajúca sa nového životného štýlu a spôsobov spotreby; zdôrazňuje, že družstvá takisto rozvíjajú hodnoty, ako je ochrana zákonnosti – jedným príkladom je Taliansko, kde sú družstvá poverené správou majetku skonfiškovaného mafii;

9. zastáva názor, že družstvá by sa mali plne zapojiť do cieľov, ktoré sleduje priemyselná politika EÚ, a do opatrení, ktoré prijíma EÚ, a to aj so zreteľom na ich zásadný prínos k priemyselnej reštrukturalizácii, čo je kľúčová kapitola novej priemyselnej politiky EÚ;
10. poznamenáva tiež, že družstvá môžu prostredníctvom spolupráce využiť úspory z rozsahu a vymieňať svoje skúsenosti a najlepšie postupy, ako aj zhromažďovať alebo presúvať ľudské a finančné zdroje, pokiaľ je to potrebné; potvrdzuje, že táto flexibilita, ktorá je družstvám vlastná, im umožňuje sebestačnosť dokonca aj v najťažších časoch;
11. poznamenáva, že v rôznych členských štátoch sa využívajú početné osvedčené postupy, ktoré preukazujú vynikajúce výsledky dosiahnuté družstevnými podnikmi, pokiaľ ide o rast, zamestnanosť, mieru prežitia a zakladanie podnikov, ako je napríklad režim jednotnej platby (pago único) v Španielsku a Marcorov zákon v Taliansku – ktoré pomáhajú financovať zriaďovanie nových družstiev prostredníctvom podpôr v nezamestnanosti – a zamestnanecké a podnikové družstvá vytvorené vo Francúzsku, vo Švédsku a v Belgicku; navyše poukazuje na skupiny jednotlivých družstiev, ktoré môžu dobrovoľne vytvárať veľké podnikateľské skupiny zastrešujúce odvetvia ako priemysel, poľnohospodárstvo, distribúcia, financie, výskum a vývoj a vyššie vzdelávanie; poznamenáva, že družstevná spoločnosť vytvorená napríklad podľa vzoru britského trustu môže byť tiež efektívnym modelom pre riadnu správu profesionálnych alebo poloprofesionálnych športových organizácií, ktorý zároveň uľahčuje úzke zapojenie hlavných zainteresovaných strán – priaznivcov – do vedenia klubu (či už profesionálneho alebo nie); vyzýva Komisiu, aby podrobne preskúmala tieto osvedčené postupy a zvažila ich zahrnutie do formulácie podnikateľsky priaznivých politík EÚ;
12. považuje prínos družstiev pre hospodárstvo EÚ a stabilitu zamestnanosti v za dôležitý, a to najmä v čase krízy; naliehavo žiada Komisiu, aby prehodnotila úlohu SCE tým, že podporí zakladanie nových družstiev v celej EÚ a uľahčí zoskupovanie národných družstiev z rôznych členských štátov;
13. zdôrazňuje, že je okrem iného potrebné rozvíjať model družstva podporujúci podnikanie a zamestnanosť, čo je podnik budovaný postupne, podľa potrieb svojich členov, ktorý sa vyvíja v závislosti od rozvoja ich obchodnej činnosti;
14. konštatuje však, že družstvá nie sú imúnne voči zlyhaniu;
15. poznamenáva, že v rôznych členských štátoch sa z dôvodu právnych a koncepčných rozdielov možno stretnúť s rôznorodými situáciami z dôvodu právnych a pojmových rozdielov; vyzýva preto Komisiu, aby preskúmala existujúce právne predpisy s cieľom nájsť nejaký spoločný základ a v súlade so zásadou subsidiarity zharmonizovať kľúčové prvky v záujme odstránenia prekážok pre rozvoj družstiev;
16. zdôrazňuje, že zamestnanci na seba pri zakladaní družstva alebo pri prevode vlastníctva podniku na jeho zamestnancov berú značné finančné riziko; poznamenáva, že riadna správa je najmä v zamestnaneckom družstve mimoriadne závislá od podpory pre riadenie podniku zo strany zamestnancov a od jeho dohľadu;

Právny rámec

17. zastáva názor, že táto vnútorná schopnosť odolnosti by sa mala posilniť tým, že sa bude venovať družstvám náležitá pozornosť vo všetkých príslušných politikách EÚ navrhnutých na podporu inteligentného, udržateľného inkluzívneho rastu, a to aj prostredníctvom odlišného modelu hospodárskeho rozvoja, ktorý zohľadňuje európsky sociálny model, a prostredníctvom zjednodušenia existujúcich právnych predpisov EÚ týkajúcich sa družstiev; domnieva sa najmä, že by sa zmienka o dôležitej úlohe družstiev mala uviesť v Akčnom pláne pre podnikanie 2020; nazdáva sa, že by sa mali prijať potrebné kroky, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky pre družstvá a iné formy podnikov a zároveň sa zachovali ciele a pracovné metódy družstiev, ako aj ich sociálny charakter;
18. pripomína, že je potrebné, aby Európska únia prostredníctvom právnych predpisov uznala rôzne formy podnikania a rovnako k nim pristupovala s cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady slobody podnikania bez ohľadu na status podniku; vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia sa v Akčnom pláne pre podnikanie 2020 nezameriava na úlohu podnikov sociálneho hospodárstva, len pripomína ich príspevok k vytváraniu pracovných miest a sociálnym inováciám a to, že majú v porovnaní s MSP väčšie problémy s financovaním;
19. preto žiada Komisiu, aby rozšírila svoje služby tým, že vytvorí útvar zodpovedný za družstvá a iné organizácie sociálneho hospodárstva (vzájomné spoločnosti, nadácie a združenia vykonávajúce hospodársku a finančnú činnosť), pričom bude väčšiu pozornosť venovať opatreniam zameraným na zabezpečenie odpovedajúcej výšky zdrojov a na sledovanie a zohľadňovanie vývoja politiky týkajúcej sa organizácií sociálneho hospodárstva; naliehavo žiada Komisiu, aby venovala náležitú pozornosť reštrukturalizácii podnikov v sektore priemyslu a služieb, ktoré prekonávajú krízu alebo nemajú právnych nástupcov, na družstvá, a to vytváraním útvarov zaoberajúcich sa touto úlohou;
20. vyzýva Komisiu, aby v rámci pravidiel verejného obstarávania poskytla viac flexibility pre podniky vedené zamestnancami, napríklad začlenením časovo obmedzenej rezervácie;
21. vyzýva tiež Komisiu, aby zabezpečila, že opatrenia v rámci iniciatívy pre sociálne podnikanie sa budú koordinovať a administratívne prekážky medzi oboma iniciatívami sa obmedzia;
22. naliehavo žiada členské štáty, aby v súlade s odporúčaním MOP č. 193/2002 preskúmali svoje právne predpisy týkajúce sa družstiev vo všeobecnosti a predovšetkým tie, ktoré sa týkajú konkrétnych druhov družstiev, akými sú zamestnanecké družstvá, sociálne družstvá, remeselné družstvá a družstevné banky, s cieľom prijať komplexnú politiku na podporu modelu družstevných podnikov a vytvoriť regulačné prostredie priaznivé pre uznávanie úlohy družstiev a ich riadiacich organizácií a rozvoj družstiev najmä v oblastiach a odvetviach, v ktorých sa tento model preukázal ako zdroj sociálnej, hospodárskej a environmentálnej pridanej hodnoty; vyzýva členské štáty, aby v spolupráci so sociálnymi partnermi a inými zainteresovanými stranami na regionálnej a miestnej úrovni určili strategické odvetvia vhodné pre družstevné projekty; zdôrazňuje, že toto by malo zahŕňať zavedenie vhodných finančných nástrojov a uznanie úlohy družstiev vo vnútroštátnom sociálnom dialógu zároveň s úlohou družstevných úverových bánk, ktoré

vždy pripisovali mimoriadny význam udržateľnému a sociálne zodpovednému financovaniu a sú etablované na miestnej úrovni; požaduje, aby sa na toto odporúčanie prihliadalo v súvislosti s preskúmaním nariadenia o stanovách európskeho družstva (SCE);

23. zdôrazňuje, že je dôležité vypracovať regulačné opatrenia, a to v medziach pevného právneho rámca a v súlade s medzinárodnými normami, s cieľom zabrániť odlišným výkladom v jednotlivých štátoch a akémukoľvek riziku konkurenčných výhod alebo nevýhod na regionálnej, národnej alebo makroregionálnej úrovni;
24. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa družstvá zapojili vo všetkých fázach procesu do budúcich iniciatív a úloh Únie týkajúcich sa družstiev;

Prevody a reštrukturalizácia podnikov

25. nazdáva sa, že prevod podnikov na zamestnancov prostredníctvom vytvorenia družstva a iných foriem vlastníctva zamestnancov by mohol byť najlepším spôsobom, ako zabezpečiť pokračovanie podniku; zdôrazňuje, že takýto druh prevodu podnikov na zamestnancov, najmä pokiaľ ide o zamestnanecké družstvá a odkupovanie podnikov ich zamestnancami, by sa mal podporovať z osobitnej rozpočtovej položky EÚ, ktorej súčasťou budú aj finančné nástroje; naliehavo žiada, aby sa za účasti Európskej investičnej banky (EIB) a sociálnych partnerov a za účasti zainteresovaných strán z družstevného hnutia vytvoril európsky mechanizmus zameriavajúci sa na podporu rozvoja družstiev, a najmä na prevody podnikov na družstevnú formu, a to aj prostredníctvom nástroja vzájomných fondov;
26. poukazuje na to, že odkupovanie podnikov zamestnancami sa stáva v členských štátoch v reakcii na hospodársku krízu čoraz bežnejšou praxou; vyzýva preto Komisiu, aby stanovila finančné nástroje alebo rozšírila existujúce, a tak túto prax podporila;
27. zdôrazňuje aktívnu úlohu sociálnych družstiev pri reštrukturalizácii MSP, najmä prostredníctvom sociálnych účinkov, ktoré podporujú integráciu zamestnancov, ktorých možno označiť ako znevýhodnených a ktorí sú z hľadiska zamestnania v kritickej situácii, tým, že pomocou solidarity posilňujú narastajúcu schopnosť uspokojovať sociálny dopyt;
28. poznamenáva, že problémy, ktoré vznikajú pri prevodoch podnikov na zamestnancov, veľmi často nesúvisia iba so zdĺhavosťou príslušného postupu, ale čo je ešte dôležitejšie, aj s tým, že príslušní odborníci (napríklad právnici a účtovníci) nie sú s týmto obchodným postupom dostatočne oboznámení, čo platí aj pre právny a vzdelávací systém; zdôrazňuje, že odborná príprava a osвета všetkých aktérov zapojených do vytvárania alebo prevodov vlastníctva podnikov by vo veľkej miere prispeli k podpore tohto postupu; preto odporúča, aby družstevná forma podniku získala trvalé miesto v príslušných učebných plánoch univerzít a škôl so zameraním na manažment; ďalej sa domnieva, že by sa mali presadzovať širšie znalosti o družstvách a finančne podporovať prevod podnikov na zamestnancov formou družstiev, a to i prostredníctvom cieleného a inteligentného využívania štrukturálnych fondov odborovými zväzmi a orgánmi poverenými poskytovaním informácií o zakladaní podnikov či prevode ich vlastníctva; vyzdvihuje odborné znalosti získané pri vytváraní a prevode podnikov vo forme družstiev prostredníctvom družstevných združení v niektorých členských štátoch a vyzýva Komisiu,

aby zaviedla mechanizmy na uľahčenie spolupráce a výmeny najlepších postupov a metód v tejto oblasti medzi podnikmi a aby predložila Rade a Parlamentu správu o výsledku;

29. naliehavo žiada členské štáty, aby vybudovali rámec na uľahčenie prevodov podnikov na zamestnancov vrátane finančných mechanizmov určených na pomoc zamestnancom pri vkladaní investícií do podnikov zasiahnutých krízou alebo bez právneho nástupcu, ako aj prednostných práv zamestnancov, s cieľom vytvoriť tie najlepšie podmienky pre prevzatie podniku, ktorému hrozí konkurzné konanie;
30. nazdáva sa tiež, že členské štáty by mali prijať politiky, ktoré uľahčia zamestnancom účasť na kapitále a výsledkoch ich podnikov, prostredníctvom konkrétnych fiškálnych opatrení aj v iných formách podnikov v sektore priemyslu a služieb, a to s potrebnou právnou ochranou a príslušnou mierou účasti v riadení, dohľade, prijímaní rozhodnutí a zodpovednosti podniku; pripomína, že takéto aktivity by mohli zvýšiť konkurencieschopnosť príslušného sektora ako celku;
31. zdôrazňuje pozitívne aspekty mechanizmov, ktoré sú typické pre družstevný model, ako napríklad nedeliteľné rezervy, teda rezervy, ktoré nemožno ani v prípade konkurzného konania rozdeliť medzi členov, ale ktoré sa musia použiť na rozvoj družstevného hnutia, a právne ustanovenia, ktoré umožňujú tretím stranám poskytovať družstvám rizikový kapitál, a to s volebnými právami či bez nich, ako sú vzájomné fondy a Cooperazione Finanza Impresa (CFI) v Taliansku, Institut de Développement de l'Economie Sociale (ESFIN-IDES) vo Francúzsku a investičná štruktúra korporácie Mondragon v Španielsku;
32. vyzýva Komisiu, aby podporovala politiky a opatrenia, ktoré prispievajú k zachovaniu existujúcich pracovných miest a nie len k vytváraniu nových miest v začínajúcich podnikoch; žiada Komisiu, aby vytvorila nové služby pre začínajúce podniky s cieľom podporovať družstevnú formu podniku prostredníctvom iniciatív na zvyšovanie povedomia a odbornú prípravu;
33. zdôrazňuje, že premena podnikov zasiahnutých krízou na hospodársky udržateľné družstvá si vyžaduje presnú a včasnú diagnostiku problémov; vyzýva orgány na všetkých úrovniach, aby spolupracovali so sociálnymi partnermi a s družstevným hnutím pri určovaní takýchto včasných diagnóz a posudzovaní realizovateľnosti a zmysluplnosti premeny podnikov na družstvá; domnieva sa, že by sa na tomto procese mali podieľať aj odborové zväzy a družstevné združenia;
34. navrhuje, aby Komisia vypracovala súhrnný a komparatívny súpis najlepších postupov realizovaných v členských štátoch a vnútroštátnych právnych predpisov, a podporila tak reštrukturalizáciu na družstvá, najmä pokiaľ ide o prevzatie podnikov, právny režim týkajúci sa konkurzných konaní, finančné mechanizmy, inštitúcie na podporu podnikania a vytvorenie horizontálneho preskupovania družstevných podnikov; kladie dôraz na to, že je dôležité, aby sa družstvá na takomto súpise podieľali s cieľom stanoviť priority; za týmto účelom vyzýva Komisiu, aby zvažila rozvoj databázy, ktorá bude systematicky zhromažďovať prípady a informácie o reštrukturalizácii podnikov na družstvá, s cieľom šíriť osvedčené postupy a zbierať konzistentné údaje;
35. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uľahčovali a podporovali vznik zoskupení družstiev a sociálnych podnikov a pomohli im tak nájsť prostriedky potrebné na získanie

významnejšej úlohy vo výrobnom a distribučnom reťazci a na podporu úspor z rozsahu, ktoré sú nevyhnutné na financovanie výskumu, vývoja a inovácií;

Prístup k financovaniu a podpora podnikom

36. zdôrazňuje, že družstevné podniky v sektore priemyslu a služieb, a najmä MSP nemôžu z rôznych dôvodov vrátane povahy ich podnikania získať na kapitálových trhoch prístup k rizikovému kapitálu a k úverom; poznamenáva tiež, že zamestnanecké družstvá v kapitálovo náročných odvetviach sa bežne stretávajú s ťažkosťami pri získavaní veľkého množstva kapitálu od svojich členov a že by sa preto mali vytvoriť finančné nástroje, aby sa zabezpečilo rešpektovanie ich foriem podnikania;
37. poukazuje na to, že otázka prístupu družstiev k úverom má vzhľadom na osobitnú povahu ich štruktúry mimoriadny význam; vyzýva preto Komisiu, Bazilejský výbor a EIB, aby vypracovali a využívali parametre kvality, a to aj pokiaľ ide o poskytovanie úverov a financovania, s cieľom odlišiť úlohu družstiev – vrátane sociálnych – od ostatných druhov podnikov;
38. považuje za dôležité posilniť kapitalizáciu družstiev lepším využívaním zdrojov, ktoré môže poskytnúť ich sociálna štruktúra; vyzýva Komisiu, aby presadzovala opatrenia na podporu kapitalizácie vrátane daňových úľav – aj keď sú časovo obmedzené –, len čo sa stanovia alebo zrealizujú odkúpenia, bez toho, aby sa vnímali ako štátna pomoc;
39. poukazuje na to, že v niektorých členských štátoch môžu poskytovať rizikový kapitál v družstvách tretie strany, ktoré získajú obmedzené hlasovacie práva alebo nezískajú žiadne – s cieľom rešpektovať členské vlastníctvo a kontrolnú štruktúru – a že toto umožnilo družstvám zlepšiť svoj dialóg s inými finančnými inštitúciami; vyjadruje svoj súhlas s týmito politikami a povzbudzuje členské štáty k tomu, aby uľahčili družstvám prístup k úverom;
40. nazdáva sa, že Komisia a EIB a Európsky investičný fond by mali zabezpečiť, aby mali družstvá prístup k finančným mechanizmom na úrovni EÚ – v prípade potreby vrátane akčného plánu pre financovanie MSP navrhnutého v Akte o jednotnom trhu – a že by mali vyvinúť osobitné úsilie v súčinnosti so sektorom družstevného bankovníctva, aby sa to stalo skutočnosťou; zdôrazňuje, že takéto opatrenia by mohli zlepšiť fungovanie jednotného trhu;
41. domnieva sa, že pri regulácii finančných trhov a v následných vykonávacích právnych predpisoch sa musia zohľadniť osobitné charakteristiky družstevných bánk;
42. zdôrazňuje, že programy a fondy, ktoré sa ustanovujú v rámci viacročného finančného rámca (2014 – 2020), by mali byť dôležitými nástrojmi podpory družstiev; pripúšťa, že pri definovaní operačných programov by sa mal klásť dôraz na uľahčovanie zakladania nových družstiev, poskytovanie podpory udržateľnému rozvoju podnikov a zodpovednej reštrukturalizácii, a to vrátane opatrení týkajúcich sa najmä prevodov podnikov na zamestnancov a sociálnych družstiev v miestnom rozvoji a pri sociálnych a technologických inováciách a inováciách v oblasti výroby, pričom by sa využívali globálne granty a ostatné finančné nástroje vrátane Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii;

43. zastáva názor, že pri finančnom plánovaní EÚ a jednotlivých štátov by sa osobitná pozornosť mala venovať (alebo by sa mal vyčleniť určitý percentuálny podiel) družstvám, ktoré sa snažia uľahčiť prístup k zamestnaniu znevýhodneným osobám, ako sa tiež vymedzuje v nariadení (ES) č. 2204/2002, s cieľom upevniť sociálnu ochranu a rozvíjať jej ďalšie a lepšie úrovne;
44. vyzýva Komisiu, aby v ďalšom rozpočtovom roku podporila pilotný projekt, ktorého cieľom je poskytovanie pomoci pri prevoze podnikov zasiahnutých krízou na zamestnancov, aby mohli pokračovať v práci, a tým aj zakladanie nových družstiev, ktoré oživia podniky v kríze či v konkurze;
45. vyzýva Komisiu, aby vypracovala opatrenia na podporu zamestnanosti mládeže v družstevnom sektore; vyzýva Komisiu, aby zároveň v členských štátoch podnecovala rozširovanie družstevného modelu ako kľúčového nástroja na vytváranie nových pracovných miest;
46. nazdáva sa, že členské štáty by mali prijať aj opatrenia, prostredníctvom ktorých uľahčia družstvám prístup k celej škále služieb na podporu podnikania, pretože to im pomôže ďalej prispievať k udržateľnému rozvoju ich činností; v tejto súvislosti naliehavo žiada členské štáty, aby zaviedli opatrenia na uľahčenie prístupu družstiev k úverom, najmä pokiaľ ide o zamestnanecké družstvá, sociálne družstvá, remeselné družstvá a družstvá tvorené mikropodnikmi;
47. domnieva sa, že členské štáty by mali prijať primerané opatrenia na odstránenie všetkých právnych, administratívnych či byrokratických prekážok, ktoré bránia rastu družstiev alebo ho obmedzujú;
48. je presvedčený, že by sa mal v celej Európe uľahčiť prístup malých družstevných úverových združení na trhy;
49. ďalej sa nazdáva, že by sa mali povzbudzovať siete spolupráce medzi MSP, akými sú tie, ktoré už existujú v EÚ v rámci družstiev (remeselné družstvá, družstvá MSP, odvetvové a zamestnanecké družstvá, atď.), pretože takéto siete výrazne posilňujú zakladanie a udržateľnosť mikropodnikov a malých podnikov prostredníctvom spoločného zavádzania produktov na trh, nákupov či iných služieb a pomáhajú im k tomu, aby sa stali zdrojom inovácií;
50. domnieva sa, že na podporu zakladaní nových družstiev by sa mali vytvoriť služby pre začínajúce družstvá; navyše vyjadruje presvedčenie, že by sa mali podporovať iniciatívy propagujúce družstevný model medzi novými potenciálnymi podnikateľmi (čiže v rámci univerzitných študijných plánov), a to na národnej i európskej úrovni;
51. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	30.5.2013						
Výsledok záverečného hlasovania	<table><tr><td>+: </td><td>35</td></tr><tr><td>–: </td><td>4</td></tr><tr><td>0: </td><td>4</td></tr></table>	+:	35	–:	4	0:	4
+:	35						
–:	4						
0:	4						
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Amelia Andersdotter, Josefa Andrés Barea, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Fabrizio Bertot, Reinhard Bütikofer, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Amalia Sartori, Salvador Sedó i Alabart, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras						
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ioan Enciu, Elisabetta Gardini, Roger Helmer, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Seán Kelly, Vladimír Remek						